

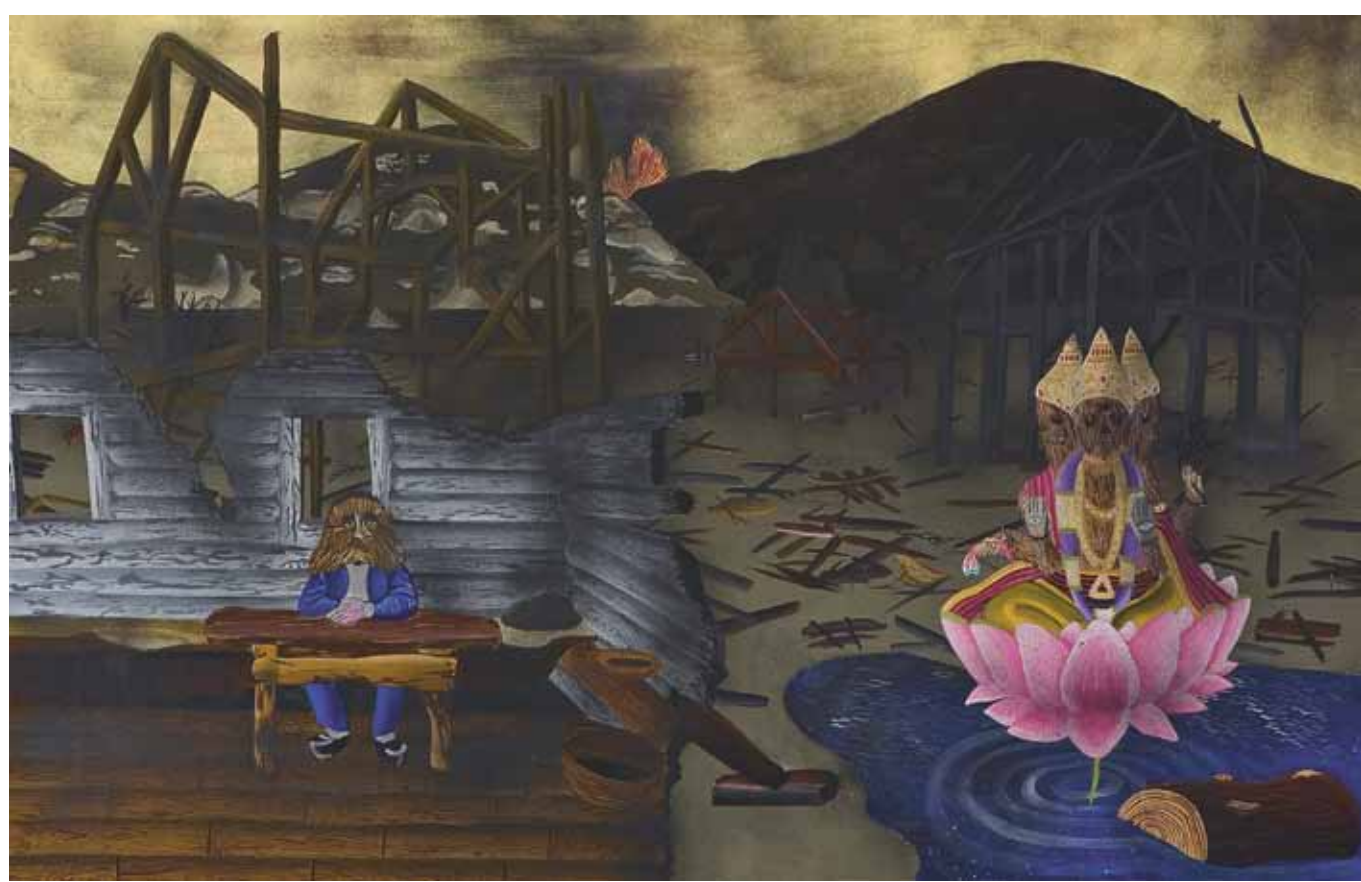
Jan Vytiska, Mám lepší hříchy, než jsou ty vaše

GALERIE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ V CHEBU, 17. 10. – 1. 12. 2013, VERNISÁŽ 16. ŘÍJNA V 17.00

Jan Vytiska se sice narodil v roce 1985 v Praze, dětství však strávil v Rožnově pod Radhoštěm. Vystudoval Fakultu umění v Ostravě u Jiřího Surůvky, kterou v roce 2010 reprezentoval na přehlídce vybraných evropských diplomek StartPoint v kutnohorském GASKu – z asi 30 umělců byl tehdy jediným malířem a patřil k nejlepším... Během studia byl aktivním účastníkem bohatého výtvarného dění na ostravské scéně a vystavoval v různých konstelacích zdejších umělců, po absolutoriu však odešel do Prahy. Jeho katastrofické obrazy se od té doby stále intenzivněji prorývají do našeho povědomí i podvědomí. Jak ukázala nedávná výstava Nightfall v pražském Rudolfinu, na níž by také klidně mohly viset, Vytiska vyjadřuje určité nálady symptomatické pro tuto dobu. Je to jakýsi nový temný realismus obohacený dekadentními a surreálními prvky jako výraz obecné deprese, do níž lidstvo upadlo. Zdá se, že věda a technologie narazily na své meze a nejsou již nadále zdrojem optimismu, který lidstvu dříve ukazoval cestu k lepším zítřkům, neboť určité obecné problémy nedokážou vyřešit, ať už jde o růst populace a omezené zdroje, globální oteplování, náboženský fanatismus nebo nesmírná chudoba přetrvávající ve velkých částech světa. Vytiskovy obrazy tak mohou být obecně srozumitelné i za hranicemi naší země, konkrétní realie je však zakotvují v našem kulturním prostředí a v jeho osobní biografii. Valašsko, koncentrované do rožnovského skanzenu, je jedním z několika charakteristických prvků, putujících z jednoho obrazu do druhého. Eklektické spojení nesourodých motivů, kterým se jeho obrazy vyznačují, nejvíce připomíná logiku snů, poskládaných z útržků viděného a zažitého. Ovšem jde o sny, z nichž se probouzíme zpocení hrůzou, noční můry současnosti, v níž se nad námi zase jednou vznáší neodbytný pocit, že stojíme na prahu katastrofy. Tyto motivy pocházejí z různých, často absolutně protikladných kulturních okruhů. Vytiska bezostyšně spojuje folklórní realie Valaška s malo-

vanými lebkami mexických lidových kultů, nešťastníky s nadměrným růstem vousů, kdysi ukazované v různých freak shows, s popkulturními ikonami typu kissáckého make-upu, hrůzostrašný svět béčkových hororů se starým dobrým peklem jako vystříženým z Ladovy pohádkové idylly. A koneckonců i ty valašské dřevěnice jsou často zasazeny do alpské krajiny. Svě téma Vytiska sleduje systematicky počínaje diplomovým cyklem. Jeho styl prošel vývojem od kresebného projevu, který připomínal záběry z nějakého „ulítlého“ animovaného filmu hororového stříhu, až po realismus rauchovského ražení; obrazy Neo Raucha někdy evokuje i přesně dávkovanou absurditou určitých scén z poslední doby, v nichž se slušně oděný chlapeček jako zástupci dávno zašlého spořádaného světa ocitají v nepatřičné společnosti čerta na místě venkovského učitele nebo uprostřed hořících domů. Vytiskovy apokalyptické spektakly, vždy rozměrných formátů kolem dvou metrů našíř, vycházejí z dlouhé tradice evropského umění, na jejímž počátku stojí středověká vyobrazení věčného zatracení v pekle a do níž patří třeba i barokní relikviáře, v nichž jsou kosterní ostatky svatých prezentovány v drahocenných rouchách vyšívaných dracounem; ostatně ona lidová zbožnost mexických katolíků, na kterou tak rád odkazuje, je podobného rodu. Zároveň je pokračovatelem těch umělců 20. století, kteří nacházeli zálibu v braku a pokleslostech nejrůznějšího druhu. Všudypřítomný zmar katastrof soukromých (hořící domy) i apokalyptických (spálené krajiny), perverze a hnus... Ale podobně jako ve strašidelných zámčích, kaširovaných mučírňách v hradních sklepeních nebo ve filmu dobře víme, že stříkající krev a useknuté údy jsou jen „jako“, kdežto ty skutečné hrůzy najdeme mnohem spíše v televizních zprávách nebo i kolem nás, protože věci hrůzné a strašlivé k životu patří stejně jako bolest a smrt.

Marcel Fišer

Spáleno, deprese, smrt..., 2010, akryl na plátně, 110×140 cm

Čert a zmrzí, 2011, akryl na plátně, 120×190 cm

↓ Boží muka, 2011, akryl na plátně, 140×220 cm

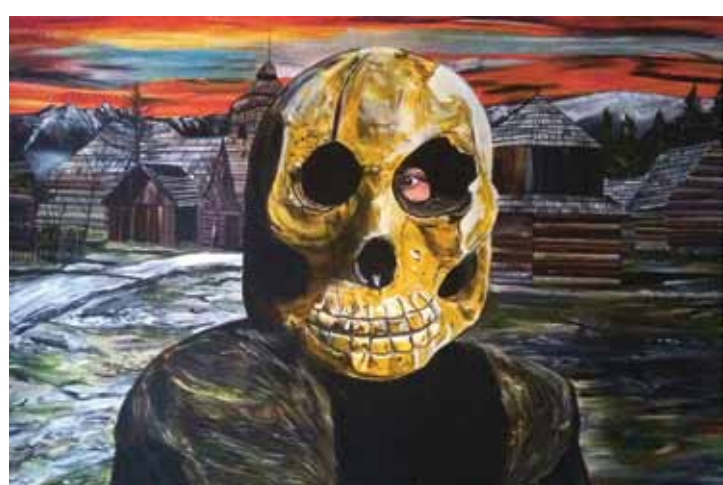
Jan Vytiska, Burning down the house, 2013, akryl na plátně, 180 × 140 cm

Black Sabbath, 2012, akryl na plátně, 150 × 220 cm

Obcování, 2011, akryl na plátně, 130 × 200 cm

Death, 2013, akryl na plátně, 180 × 140 cm

Total Recall, 2012, akryl na plátně, 140 × 200 cm

↓ Malý diktátor, 2013, akryl na plátně, 180 × 140 cm

Jan Vytiska

Narozen 1985 v Praze. Vyrůstal v Rožnově pod Radhoštěm, nyní žije a pracuje v Praze.

Studia: Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská, Valašské Meziříčí. Fakulta umění OU v Ostravě, ateliér nových médií (2005–2010, J. Surůvka)

Samostatné výstavy (výběr): 2010 Valašský hřebec, NoD, Praha; 2011 Valašský hřebec, Nová síň, Ostrava; 2012 Černý sabbat, Galerie Kaple, Valašské Meziříčí; 2012–2013 Plameny mi rosily zrak, Galerie Jiří Švestka, Praha (s K. Chrástkovou)

Skupinové výstavy (výběr): 2010 Next Wave (Ostravská současná scéna), Galerie G99, Brno; 2010 Gift, Karlin Studios, Praha; 2010 Ostravský polibek, (A) VOID Gallery, Praha; 2010 Start Point, GASK Kutná Hora; 2011 Next Targets, The Chemistry Gallery, Praha; 2011 Cena Kritiky, Galerie Kritiků, Praha; 2011 Česká malba nulových let 21. století, Wannick gallery, Brno

Titulní strana: Diabet, 2012, akryl na plátně, 140 × 250 cm

Jan Vytiska, Mám lepší hříchy, než jsou ty vaše

Malá galerie
17. 10. – 1. 12. 2013
Kurátor: Marcel Fišer
Vernisáž 16. října v 17.00.
Otevírací doba: út–ne, 10.00–17.00

Souběžné výstavy

Vladimír Boudník ve sbírkách GAVU Cheb
Výstava z depozitáře, 10. 10. 2013–5. 1. 2014

Otto Gutfreund, Kompozice pro atiku Škodových závodů v Praze, 1925–27
Opus magnum, 13. 9. 2013–5. 1. 2014

Michaela Kukovičová, Kouzelná baterka a další práce
Museum Café, 10. 10. 2013–23. 2. 2014

Galerie výtvarného umění v Chebu

příspěvková organizace Karlovarského kraje
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb
T: +420 354 422 450, F: +420 354 422 163
info@gavu.cz, www.gavu.cz

Výstavní program GAVU Cheb je podpořen z grantového programu MK ČR. V roce 2013 vydala Galerie výtvarného umění v Chebu. Text Marcel Fišer, grafika Kolář & Kutálek, tisk Dragon Press, s.r.o., náklad 600 ks.